

ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

อนุวัฒน์ แดงน้อย

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

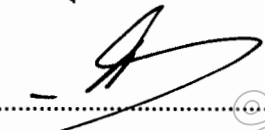
สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

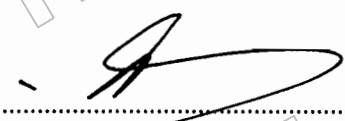
เมษายน 2554

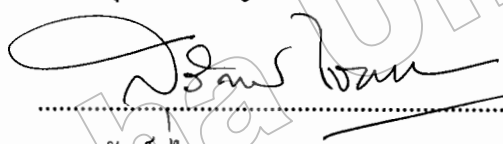
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ อนุวัฒน์ แดงน้อย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.สมุทร ชำนาญ)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.สมุทร ชำนาญ)

.....กรรมการ
(ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

วันที่.....๗.....เดือน.....เมษายน.....พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.สมุทพร ชำนาญ ซึ่งเป็นประธานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ และ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู กรรมการสอบงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้ จึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ร่วมปรกฏนามในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ

ขอขอบคุณครอบครัวของผู้วิจัย คณะครูโรงเรียนระยองวิทยาคมและมิตรนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษษา ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ แนะนำในการทำงานนิพนธ์ในครั้งนี้

คุณค่าและความดีอันพึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บุพการี บุณพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ ให้ความรัก ความเมตตา และกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

อนวัடன் แดงน้อย

52950085: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ/ คุณภาพผู้เรียน

อนุวัจน์ แดงน้อย: ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

(THE LEADERSHIP OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AFFECTING TO STUDENTS QUALITY OF SECONDARY SCHOOLS IN RAYONG PROVINCE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 18) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สมุทรา ชำนาญ, กศ.ค. 106 หน้า. ปีพ.ศ. 2554.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 4 ลำดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t -test) หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง พบว่า ปัจจัยด้านการจูงใจด้านแรงคลใจ (X_3) สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียน ($\hat{Y}$) ได้ร้อยละ 20.30 แสดงให้เห็นว่าผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ “องค์ประกอบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพสามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง” โดยปัจจัยด้านการจูงใจด้านแรงคลใจ ได้ดีที่สุด ดังสมการ $\hat{Y} = 1.50 + .47 (X_3)$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
กรอบความคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
สภาพการจัดการศึกษาของ โรงเรียนมัธยม ในจังหวัดระยอง.....	11
แนวทางการปฏิรูปการศึกษา	14
ทฤษฎีและแนวคิดของภาวะผู้นำ	19
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนสภาพ	25
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	28
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	30
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	41
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก.....	90
ภาคผนวก ข	94
ภาคผนวก ค	103
ประวัติย่อของผู้วิจัย	106

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า โรงเรียน จำแนกตามเพศ ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ในจังหวัดระยองจำแนกตามขนาดโรงเรียนและเพศของผู้บริหาร.....	40
2 สถานภาพของผู้บริหาร	48
3 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพที่ส่งผล ต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยองโดยรวมและรายด้าน.....	49
4 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านการใช้อิทธิพลด้านอุดมการณ์.....	50
5 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านมุ่งสัมพันธ์เป็นรายบุคคล.....	51
6 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านการจูงใจด้านแรงคลใจ.....	52
7 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของ ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา.....	53
8 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง โดยรวม.....	55
9 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์.....	56
10 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านมีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม...	57
11 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต.....	58
12 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์คิด สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร.....	60
14 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง ด้านผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง.....	61
15 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง ด้านผู้เรียนมีสุขนิสัยสุขภาพและสุขภาพจิตที่ดี.....	62
16 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดระยอง ด้านผู้เรียนมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา.....	63
17 เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารของ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน จังหวัดระยอง จำแนกตามขนาด โรงเรียน.....	64
18 เปรียบเทียบภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ.....	65
19 เปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง จำแนกตาม ขนาด โรงเรียน.....	66
20 เปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง จำแนกตามเพศ..	67
21 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพกับคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง โดยรวม.....	69
22 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ ของตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำแบบ เปลี่ยนสภาพ ของผู้บริหาร ที่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง.....	70
23 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ของตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำ แบบเปลี่ยนของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง.....	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24	แสดงผลค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามภาวะผู้นำแบบเปลี่ยน สภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18..... 104
25	แสดงผลค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามคุณภาพผู้เรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต18..... 105

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบความคิดในการวิจัย

6

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University